

Zadanie 1.13. Analiza pozostałości środków ochrony roślin w wodach powierzchniowych, rzekach i kanałach, w pobliżu miejsc produkcji roślinnej

Kierownik zadania: dr hab. Dariusz Drożdżyński

Opis zadania:

Celem zadania jest wykonywanie badań pozostałości środków ochrony roślin na potrzeby oceny wpływu ochrony chemicznej upraw na stan środowiska wodnego. W trakcie prowadzonych konsultacji na rzecz opracowania nowej listy substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej występuje potrzeba adaptacji posiadanych metodyk analitycznych do wymagań Dyrektywy. Wzrasta również liczba próbek analizowanych w ramach zadania przygotowywanych więcej niż pojedynczą metodą izolacji pozostałości z próbek wód w połączeniu z technikami instrumentalnymi. W 2026 roku planowane jest utrzymanie liczby próbek pobieranych z punktów pomiarowo-kontrolnych (ppk) zlokalizowanych w 14 województwach. W przypadku braku monitoringu w którymś z ppk w danym województwie, który był monitorowany w 2025 roku zostanie dobrany inny punkt z tego województwa dostępny w bieżącym roku. Liczba monitorowanych ppk powinna się utrzymać na poziomie z 2025 roku, podobnie jak częstotliwość poboru próbek i zakres poszukiwanych substancji. Próbkę zostaną podobnie jak w roku ubiegłym badane pod kątem obecności glifosatu wraz z pochodnymi oraz metodą wielopozostałościową.

Planowany harmonogram realizacji zadania:

- 1) przeprowadzenie konsultacji z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska (GIOŚ) w sprawie dostępności miejsc poboru próbek wód;
- 2) bieżące konsultacje z Wojewódzkimi Inspektoratami Ochrony Środowiska (WIOŚ) w sprawie liczby próbek wód i sposobu ich przekazania do Laboratorium;
- 3) ustalenie liczby próbek dla monitoringu wód – 450 próbek w kierunku badania pozostałości środków ochrony roślin metodą wielopozostałościową oraz glifosatu metodą pojedynczą z wykorzystaniem chromatografii cieczowej i gazowej sprzężonej z spektrometrią mas;
- 4) wytypowanie miejsc poboru próbek wód;
- 5) wytypowanie substancji czynnych środków ochrony roślin, które mają być analizowane w ramach monitoringu;
- 6) pobór próbek przez inspektorów CLB GIOŚ w terminie od dnia 1 kwietnia 2026 do 31 października 2026 r.;
- 7) wykonanie analiz w laboratoriach Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego (IOR – PIB) na bieżąco w miarę napływu próbek;
- 8) wsparcie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w pracach grupy roboczej WG Source to Sea w ramach gremium HELCOM (Komisja Ochrony Środowiska Morskiego Bałtyku),

w tym: udział w pracach grupy redakcyjnej RAP HAZ HELCOM odpowiedzialnej za wypracowanie „Planu działań HELCOM w sprawie substancji niebezpiecznych”;

- 9) konsultacje w zakresie analizy pozostałości środków ochrony roślin przy opracowaniu listy substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej;
- 10) opracowanie informacji i przekazanie danych z realizacji zadania do sprawozdania MRiRW Krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin;
- 11) opracowanie raportu półrocznego i szczegółowego raportu rocznego.